

FÓRIZS SÁNDOR

Egy bírósági tárgyalás 1947-ben

Az 1946–1947-es évek egyik nagy határőrizeti problémája a megállíthatatlannak tűnő ember- és árucsempészség volt. Ez a két terület mondhatni örökzöld téma az államhatárok történetében, de a második világháború után hosszú ideig nagy haszonnal kecsegtető, viszonylag veszélytelen foglalkozásnak bizonyult. A háború utáni gazdasági összeomlás, az inflációs hullám és áruhiány táptalaja lett a kiterjedt csempészetnek, amelyet különösen a határmenti lakosok űztek az államhatár mindkét oldalán. Lényegében mindent csempészttek, de természetesen voltak kiemelt kategóriák, hiánycikkek, mint a valuta, a só, a tűzke, az élelmiszerek, az élő állatok, autókhoz gumibroncs stb. A határőrizet és a vámtevékenység gyerekcipőben járt, csak a felszínét érintette a jelenségnek, igazi veszélyt sokáig nem jelentett a csempész szakma legjobbjaira. Természetesen ehhez a tevékenységhez gyakran kapcsolódtak egyéb bűncselekmények, amelyek már valóban befolyásolták az akkori rendészeti munkát.

Az államhatár mentén 1945-től kialakult körülmény kedvezett a legsúlyosabb bűncselekmények, fegyveres rablások, emberölések elkövetésének, utazók és tanyasi lakosok kifosztásának. Nem csak azért, mert a rendvédelmi szervezetek felállítása és felkészítése még kezdeti stádiumban leledzett. Az elkövetők többnyire katonaviselt személyek, kiképezve a különböző fegyverek tökéletes kezelésére. Sokan közülük jelentős harci tapasztalatokkal bírtak, és számukra már nem okozott gondot megtámadni valakit. A határtérségben fegyver is bőségesen maradt a háborúból. A határvadászok éjjelente rendszeresen hallották a lövéseket az erdőkben. Többnyire csupán orrvadászatról volt szó, de kétszer is meggondolta mindenki, hogy ilyen körülmények között merre kószáljon sötétedés után. Speciális lehetőség nyílt az államhatár két oldalán párhuzamosan elkövetni a cselekményeket. Egyrészt kijátszották a bűnüldözést, hiszen a rendőri szervezetnek ekkor többnyire nincs kapcsolatuk a másik országgal, nehézkes és lassú lett a bűnüldözés. Másrészt a rablott értékek, élő állatok és áruk eladását a szomszédos országban könnyebben meg lehetett oldani. Szemrebbenés nélkül hajtották el a szarvasmarhát, birkát, lovakat és ökröket. Gyakran erőszakkal törték fel az istállókat, ál-

lították meg az országúton a járműveket, fogták ki fegyveres fenyegetés mellett a lovakat.

Szembetűnő, egyesek milyen gyorsan ismerték fel a szovjet csapatok itt-létével, a szövetséges katonai megszállással kialakuló szituációnak az ilyen jellegű cselekmények elkövetéséhez nyújtott előnyeit. Az orosz egyenruha mindenkor jelentős védelmet kínált a viselőjének. A megszálló alakulatok katonái egyébként is egyfajta területenkivüliséget és jogszabályok felettségét vindikáltak maguknak, mint mindig, mindenhol hasonló helyzetben. Még a szervezett alakulatokkal is gyakran jelentős problémák mutatkoztak, nem vették alá magukat az előírt ellenőrzéseknek, járműveikkel nem álltak meg. Határátlépéskor nemcsak saját magukat, hanem a velük utazókat és azok poggyászait is kivonták az ellenőrzés alól. Tudunk olyan esetről, amikor a Nyugatról hazatérő csapatszállító katonavonat személyzete kifosztotta a magyar határállomás raktárait, az állomásfőnök engedélye nélkül elindították az így feltöltött szerelvényt. Ilyen feltételek mellett érthető, ha a határvadász és határrendőr vezetők szovjet összekötő tiszteket vagy legalábbis szovjet katonai járőröket kértek a rend fenntartásához. Természetesen ezért sokan igyekeztek az orosz szállítmányokhoz csapódni, megfizetni az ellenőrzés elkerülésének lehetőségét. A viszonyokat nehezítette, hogy egyes huzamosabb ideig itt tartózkodó külföldi egységek Ausztriában és Magyarországon a határ két oldalán szétszórva helyezkedtek el, és a megszállási körzeteiket eleinte nem igazították hozzá az államhatárhoz. Ezért ügyintézés céljából sokan naponta hivatalosan átvártak a másik ország területére. Gyorsan kapcsolatot építettek ki a helyi ügyeskedőkkel, és bekapcsolódtak az általánosság való csempészetbe, egyenruhával, cirill betűs okmányokkal fedezve magukat. A határon rendszeres átutazással járó beosztás, ingázás Bécs és Budapest vagy csak egyszerűen a két ország között, jelentős családi vagyonokat alapozhatott meg ezekben a szűkös időkben, ha az érintettben megvolt a szükséges hajlandóság.

Veszélyes kategóriát alkottak a szovjet hadseregtől megszökött dezertőrök. Különösen azok a nyugat-ukrán és nyugat-belorusz származásúak, akik valójában eredetileg sosem voltak a Szovjetunió állampolgárai, leszámítva az 1939. szeptember és 1941 nyara közötti rövid időszakot. A háború folyamán, amikor a Vörös Hadsereg egymás után szabadította fel a németek által megszállt nyugati területeket, a fegyverforgatásra alkalmas férfiakat azonnal besorozták, pótlandó a folyamatos veszteségeket, függetlenül attól, milyen érzelmeket táplált a delikvens az új rendszer iránt. Alakulatuktól megszökve igyekeztek Nyugatra jutni, és nem ritkán belekeveredtek a helyi banditizmusba.

Egy konkrét eset

Egy konkrét, Sopron közelében történő, bírósági tárgyaláshoz vezető esetet kívánok bemutatni a tisztelt olvasónak. Magáról a bírósági tárgyalásról lényegében alig vannak információink, de érdekes az esemény elő- és utóélete. A Magyar Nemzeti Levéltár iratgyűjtője¹ tartalmazza a vonatkozó okmányokat. A mappát 1947. február 6-án nyitották meg. A benne található dokumentumokat részben kézzel, részben géppel írták, gyakran rossz helyesírással.² Esetenként más jellegű, még a háború előtt vagy alatt rendszeresített formanyomtatványok hátoldalára dolgoztak (például leventeképzéssel kapcsolatos kiadványokra), mutatva az általános papírhiányt, az ellátási gondokat. A *Honvédelmi Minisztérium* fejrész az okmánygyűjtőn azért szerepelhet, mert a honvéd határőrség ebben az időben e minisztérium alárendeltségében tevékenykedett. Az okmányok nagyobbik része is láthatóan a határőrségnél készült, majd összeállítva megjárta a minisztériumot, hogy végül visszakerüljön a határőrségi ügyvitelre.

A helyzet megértéséhez át kell gondolnunk, hogy Magyarországnak ebben az időben nem volt önálló állami léte, a háborúban győztes szövetséges nagyhatalmak megszállása alatt állt. A Szövetséges Ellenőrző Bizottság felügyelte az összes fontos államigazgatási kérdést. Fenntartották maguknak a lehetőséget – adott esetben katonai ügyészségük és bíróságuk útján – az őket érintő kérdésekben közvetlenül, a magyar szerveket mellőzve nyomozni, illetve jogszolgáltatást végezni. Nem volt ez másként a többi megszállt országban sem, Japánban közvetlenül a háború után hatezer emberrel szemben folytattak le bírósági eljárást az amerikai hatóságok.

A történések látszólag egyszerűen indultak. A dosszié belső oldalán kézzel írva „*Házi feljegyzés*” szövegezéssel „*Magyar Belügyminiszter Úrnak*” címmel rövid összefoglaló található a tudnivalókról, aláírja kézírással a határőrség vezérkari főnöke. A 7. határvadász zászlóalj akkori állomáshelye Csepreg, nyomozói mint nyomozó hatóság képviselői, hosszabb ideig figyeltek 1946 őszén egy csempészcsoportot. 1946. november 21-én vették először őrizetbe a személyeket, mert osztrák részről feljelentés érkezett ellenük rablás és csempészség vádjával. Egy osztrák finánc, egy csendőr és a falusi bíró személyesen jött át Nagycenkre feljelentést tenni, e szerint 1946. november 3-ra vir-

¹ Magyar Nemzeti Levéltár HOP XIX-B-10 1947. év 7. sz. doboz, 0464. folyószám, „Magyar Honvédelmi Miniszter” fejrészes iratgyűjtő. „Tárgy: Bongár féle csempészárságról értesítés”. Eredeti nyilvántartási száma: 11235 sz. eln. I.b. 1947.

² Az idézetek az eredeti helyesírást követik.

radóan négy tehenet és két birkát raboltak el Deutschkreutzból. A gyanúsítottakat meg is nevezték. Azonnal közös házkutatást tartottak, és az állatokat megtalálták. Az osztrák hatóságok továbbá négy ember meggyilkolásával vádolták a csoportot Deutschkreutz környékén, valamint rablások elkövetésével. Lényegében rettegésben tartották az embereket a határ két oldalán ingázva. A nyomozati és vizsgálati munka után a határőrség a soproni rendőrségnek adta át a személyeket. A soproni államügyészség szabadlábra helyezte az érintetteket a bírósági tárgyalás kezdetéig, mert mindegyiküknek bejelentett lakása volt, és így állítólag szökésüktől nem kellett tartani. Kettő közülük – későbbiekben rendőrök meggyilkolásával gyanúsították meg őket – már másnap eltűntek.

Az események ekkor vettek váratlan fordulatot, összefüggésben az ország megszállt helyzetével. A második világháborúban győztes nagyhatalmak érdekeit a Szövetséges Ellenőrző Bizottság képviselte, amelyben szovjet vezető is érvényesült, tekintve, hogy a Szovjetunió fegyveres erői tartózkodtak nálunk és a szomszédos Ausztria felénk eső részén.

A dossziében található egy „*Jelentés*”, amelyben a zászlóalj nyomozó tisztje jelenti, hogy 1947. január 10-én „*a legfelsőbb orosz katonai ügyészség utasítására*” őrizetbe vett három peresztegi lakost. „*Ezen intézkedését az orosz katonai ügyészség azért foganatosította, mert nyomozásaik során kétségtelenül beigazolódott, hogy a nevezett egvének orosz egyenruhában, különböző bűncselekményeket követtek el. Nevezetesen úgy osztrák, mint magyar területen raboltak, fosztogattak, egy gyilkosság beigazolódott, és orosz egyenruhában 2 éven át csempészést folytattak. Tudomásomra hozta az orosz katonai ügyészség, hogy azért véteti őrizetbe általunk ezeket a bűnözőket, mert a Sopron-i rendőrségben nem bízik meg.*”⁴

Az előállítottakat a nagyeceni határvadász őrsőn tartották fogva, itt folyt a kivizsgálás a szovjet katonai ügyészséggel közösen. Ide idézték be a magyar és osztrák tanúkat. A vizsgálati munka tizennyolc napig tartott. Ezt követően kerültek át a gyanúsítottak a Szövetséges Ellenőrző Bizottság őrizetébe Sopronkőhidára. A csempészcsoporthoz huszonnégyen tartoztak. Az eljárás során a soproni rendőrség is képviseltette magát, de az ügyet kérésük ellenére sem kapták meg, azt a határőrség vitte végig. Az elfogottakat nem kívánták átadni a rendőrségnek, azzal az indoklással, hogy katonapolitikai és az államhatáron átnyúló eseményekről volt szó. Mint kiderült, a csoport tagjai Magyarországon két próbarendőrt is meggyilkoltak. Ez az információ a kihallgatásokon került napfényre, és az áldozatok sírját azok maradványaival,

³ Jelentés, 1947. 02. 14. „Tárgy: Bongár István és társainak ügyét jelenti”. Nyilvántartási szám nélkül.

⁴ Uo.

egy korábbi tankcsapdát, 1946. november 16-án a kópházi erdőben tartott helyszíni szemlén megtalálták. Az a két ember, akiket később rendőrgyilkossággal gyanúsítottak, *Szigeti József* és *Fekete József* sopronperesztegi lakosok, miután az ügyészség korábban szabadlábra helyezte őket, eltűnt, az ideig elfogásukra nem került sor.

A nyomozó tiszt másik, február 6-án kelt jelentésében⁵ írja, hogy az orosz katonai ügyészség utasítására őrizetbe vett az ügyben érintett személyeket, négy sopronperesztegi lakost (*Bongár István, Horváth Antal, Horváth Magi József* és *Sléger János*). Közösen hallgattak ki az orosz katonai ügyészséggel több mint negyven tanút Ausztria és Magyarország területéről. A társaság Ausztria területén is rablásokat hajtott végre. Bongárnál a házkutatáskor pisztolyt találtak. Az orosz katonai ügyész kifogásolta, hogy az első vizsgálatnál szabadlábra helyezték őket. Egy bekezdés a jelentésből: *„Az orosz katonai ügyész tudomásomra hozta azt, hogy a rendőrségre és a soproni ügyészségre súlyos következmények várhatók azért, mert ilyen nemzetközi veszélyes banditákat szabadlábra helyeztek.”* Ehhez a bekezdéshez tintával kézírással feljegyezték: *„Erre a részre részletes jelentést.”* Olvashatatlan aláírás.

Érdekelhetően jelentős feszültség húzódott meg az egyik oldalon a soproni rendőrség és ügyészség mint az eljárást részben korábban lefolytató szervek, valamint a határőrség és a Szövetséges Ellenőrző Bizottság ügyészsége között. Ezt szemlélteti a dosszié belső felén a határőrség törzsfőnöke által kézzel írt feljegyzés, amely szerint ismeretlen személyek *„tervszerűen a gyilkosok mellett és azok érdekében igen nagy agitációt fejtettek ki és a közhangulatot a leleplező határőrök ellen izgatták”*. A miniszternek címzett anyagba bejegyzett észrevétele: *„Mivel felmerül annak a gyanúja, hogy az államügyész szabadlábra helyezési végzését annak az ismeretlen és a gyilkosok mellett erőteljes agitációt kifejtő szervezetnek a befolyására abból a célból hozta, hogy azok magukat az igazságszolgáltatás alól kivonhassák, kérem a szükséges kivizsgálás elrendelését.”*⁶

Külön jelentésből ismerhetjük meg a bírósági eljárás lefolytatását.⁷ Az anyagot a 7. határvadász zászlóalj nyomozó (D) tisztje készítette, és a zászlóalj fejrészével ellátott okmányon terjesztették fel a Honvéd Határőr Parancsnokság-

5 Jelentés, 1947. 02. 06. „Tárgy: Bongár István és tsa-i ügyét jelenti”. Eredeti nyilvántartási száma: 62. szám. „D”-1947.

6 Belső feljegyzés. Magyar Nemzeti Levéltár HOP XIX-B-10 1947. év 7. sz. doboz, 0464. folyószám, „Magyar Honvédelmi Miniszter” Fejrészes iratgyűjtő. „Tárgy: Bongár féle csempésztársaságról értesítés”. Eredeti nyilvántartási száma: 11235 sz. eln. I.b. 1947.

7 Jelentés, 1947. 03. 07. „Tárgy: Bongár István és társainak elítélését jelenti”. Eredeti nyilvántartási száma: 92. szám. „D”-1947.

ra. A D tiszt jelent a bírósági tárgyalásról: Bongár István és Sléger János ügyét a március 1-jén, 2-án és 3-án, Sopronban tartott főtárgyaláson tárgyalták.

„1947. évi február hó 28-án a Baden-i Szovjet megszálló erők Hadbíró-ságának Ügyészégtől idézést kaptam Sopronban megtartott Orosz Hadítörvényszéki tárgyalásra. A tárgyalásra ugyancsak beidézettek mindazon Osztrák és Magyar állampolgárok akik, mint tanúk, vagy károsultak a Bongár féle ügyvel kapcsolatban állottak. [...] A tárgyaláson egy Bádemből kiküldött Hadbíró alezredes 2 bíró és egy ügyész kíséretében jelent meg. A peranyagát és a vádat mindazon jegyzőkönyvek képezték, amelyeket mi vettünk fel.” Külön tárgyalták az Ausztriában és külön a Magyarországon elkövetett cselekményeket. A magyar vádat a zászlóalj D tisztje ismertette kétórás, tolmács által fordított beszédében. A magyarországi vonatkozású tárgyalási rész alapját a határőrség által készített okmányok adták. Mint a jelentés tartalmazza, a szovjet bíró alapvetően azt vizsgálta, hogy a szovjet érdekeket, a szovjet katonaságot mennyiben érte sérelem az ügyben.

Miután ismertették a két ország területén elkövetett cselekményeket: *„Először a tárgyaláson Osztrák és Magyar területen elkövetett bűncselekmények részletes elbírálását vezették le. Ezt követőleg előállították azt a két szökött Orosz katonát, akik Bongár befolyására szöktek meg csapattestüktől s akiket Bongár nemcsak bújtatott, hanem fel is fegyverzett, lőszerral táplált és bújtatott annak érdekében, hogy közösen Orosz katonai álca alatt rabolják és fosztogassák Ausztria és Magyarország határmenti lakosságát. A tárgyaláson megtörtént szembesítéskor a két szökött Szovjet katona bevallotta mindazon bűncselekményeket, amiket Bongár Istvánnal és Sléger Jánossal elkövettek. A Szovjet törvények alapján, mivel Horváth Marci Antal és Horváth Magi József nem állottak közvetlen összekötetésben a két szökevényvel, hanem csak közvetett kapcsolataik voltak Bongár útján, ezért a két utóbbinak elítélésétől az Orosz Hadbíróóság eltekintett és nevezetteket szabadlábra helyezte. Bongár Istvánt és Sléger Jánost, mivel Oroszokkal mint felbújtók és Orosz egyenruhában követtek el számtalan bűncselekményt, bűnösnek találták és ezért Bongár Istvánt 10 /Tíz/ évi, Sléger Jánost 8 /Nyolc/ évi Szibériában letöltendő kényszermunkára ítélte el. Tudomásom szerint a két szökevény hasonló foku büntetést kapott.”*

A hadbíróóság nem tárgyalta azokat a bűncselekményeket, amelyeket polgári ruhában követtek el, és amelyekhez nem használtak szovjet katonai álcázást. Ezt a feladatot láthatóan a nemzeti bíróságra hagyták, de az okmánygyűjtő ilyen irányú információkat nem tartalmaz.

Az iratgyűjtőben 1947. május 22-i dátummal megtalálható a belügyminiszter átirata a honvédelmi miniszternek.⁸ Láthatóan a honvédelmi miniszter levelére válaszol, amely nincs az okmányok között. A levélből kikövetkeztethető, hogy a honvédelmi miniszter részletesen felpanaszolta a rendőrség és az ügyészség ezen ügyben nyújtott teljesítményét. A belügyminiszter tájékoztatásul közli, részletes kivizsgálást folytatott le. Ennek folyamán megállapították, hogy ebben az ügyben három rendőrtisztet mulasztás terhel. Velük szemben eljárást indítottak. A magyar bíróságra vonatkozó határőrségi panaszokat, felvetéseket pedig továbbítja az igazságügy-miniszternek.

Talán nem is meglepő módon a levél nagy része a határőrség által elkövetett hibákkal foglalkozik, a legjobb védekezés a támadás elve alapján. Látható, ott és akkor milyen gyenge volt az együttműködés a rendőrség és a határőrség között.

A felemlgetett panaszok között szerepel, hogy a határőrség több olyan esetben is nyomoz, amiben nem illetékes, rendszeresen túlterjeszkedik a hatáskörén. Esetenként megakadályozza a rendőrség nyomozását. Próbarendőrt is őrizetbe vettek. Az előállítottak több mint egy hónapig voltak a határőrség őrizetében, és meg nem engedhető módon bántak velük. Meglehetősen vonakodva ismeri be, hogy az eljárásnak köszönhető a két próbarendőr meggyilkolásának felderítése. Mindazonáltal a felvetéseknek megvan az alapjuk. Elméletileg az eljárás a rendőrségre tartozott volna egészen addig, amíg azt a Szövetséges Ellenőrző Bizottság ügyészsége magához nem vonta, illetve a határőrségre nem szignálta. Az alkalmazott módszerek kifogásolása is érthető bizonyos szintig. A határőrök az elfogottakat csoportosan, nyilvánosan Pereszteg utcáján vezették a gyilkosság helyszínére, helyszíni szemlére. Közben kiabálniuk kellett: „rendőröket öltünk, a húsukból kolbászt készítetünk”. A soproni rendőrség írásban tájékoztatta a belügyminisztert, hogy a lakosság körében jelentős riadalmat keltett az a nem igazolt állítás, miszerint a holttesteket részben kolbászba dolgozták be.

Utóregzések

Az előbbi események nyilvánvalóan jelentős feszültséget generáltak a határőrség és a rendőrség kapcsolatában. Bár a bírósági tárgyalás márciusban lezaj-

⁸ Belügyminiszteri átirat. „Tárgy Bongár József féle csempész társaságról értesítés.”

lott, a történések nem jutottak nyugvópontra. Ezt mutatja egy 1948. november 13-i dátummal szereplő dosszié felbukkanása a határőrség irattárában.⁹

Az okmánycsomag megszületésének apropója a belügyminisztertől a honvédelmi miniszterhez érkezett levél, átirat. Ebben két alárendelt szervezet a csepregi járási rendőrkapitányság szolgálati úton Budapestre felküldött jelentését és a budapesti főkapitányság ehhez fűzött és a Belügyminisztériumba beküldött saját anyagát juttatja el a Honvédelmi Minisztériumba a szükséges intézkedések megtétele céljából.

A csepregi járási kapitányság felterjesztése: „*Tárgy: A 7. honv. hv. zlj. parancsnokság által rablások és gyilkosságok miatt őrizetbevevett egvének felvonultatása*”. Felveti, hogy a határőrség „*a Sopron vármegye területén az utóbbi időben nagymértékben elharapózott vetkőztetések, rablások, gyilkosságok felderítése tárgyában nyomozást folytatott és folytat még ma is. A nyomozás során kb. 30-40 személyt vettek őrizetbe, s tartanak jelenleg is fogva.*” A kapitányság nehezményezi, hogy ezen esetek kapcsán nincsenek adatai, tájékoztatást nem kap.

A határőrizeti szervek által alkalmazott módszereket elfogadhatatlannak tartja, és a következőképpen mutatja be: „*F. évi november hó 24.-én /vasárnap/ déli 12 órakor az őrizetbevevett és fogvatartott egvéneket a parancsnokság egy beosztott tisztjének és hozzátartozóinak részvételével, fegyveres katonák kíséretében, dobszó mellett, tüntetésszerűen felvonlattatta Csepreg nagyközség forgalmasabb utcáiban. A felvonuló csoport több helyen megállt és az ilyen megállási helyen, valamint az egész felvonulási útvonalon az őrizetbevevettekkel jó erős hangon a következő szöveget mondatták: »Rendőroket, polgári személyeket gyilkoltunk, a húsukat feldolgoztuk, a kolbászt a soproni piacon eladtuk, 8 forintért kilóját.«*”

A budapesti főkapitányság levele megismétli a csepregi felvetéseket, finomítja az észrevételeket. Véggkövetkeztetése, hogy a határőrök foglalkozzanak a csempészekkel, és a nyomozást hagyják a rendőrökre. Egy rövid bekezdésben viszont igen súlyos kérdést említ. Felvetik, hogy esetleg a két rendőrt részeg orosz katonák gyilkolták volna meg, akiket láttak gépkocsiban ülni a település egyik utcájában. Abban viszont a főkapitánysági levél sem biztos, és ezt be is ismeri, hogy vajon a két rendőr menetvonala érintette-e ezt az utcát, találkozhattak-e az említett katonákkal. Láthatóan ilyen irányú bizonyítékaik, adataik nincsenek.

⁹ Magyar Nemzeti Levéltár HOP XIX-B-10 1948. év 12. sz. doboz, III-1 tárgykör 004. folyószám, „Magyar Honvéd Határőr Parancsnokság” fejrészes iratgyűjtő. „Tárgy: Határ vadász közegek szabálytalan eljárásának megszüntetése”.

A dossziében megtalálható a belügyminiszternek írt határőrségi felterjesztés, amivel lényegében szeretnék lezárni ezt a kínossá vált ügyet: „*Értesítem Miniszter Urat, hogy az átiratban foglaltakat kivizsgáltam és ez alkalommal megállapítást nyert, hogy a 7. határvadász zászlóalj akkori »D« tisztje /Lipcsey Ákos hdgy./ részéről merültek fel ugyan szabálytalanságok- bár nem olyan mérvűek, mint ahogy azt a Belügyminiszter Úrhoz felterjesztett jelentések vázolják. Ez azonban a »D« tiszt hozzá nem értéséből és nem szándékosságából történt. A kivizsgálás megtörténte után a szabálytalanul eljáró »D« tisztet beosztásából azonnali hatállyal leváltottam és fegyelmi úton is felelősségre vontam.*” Aláírta a határőrség törzsfőnöke. Mindenesetre még hozzáfűzi, hogy a rendőrség nagyfokú passzivitása is hozzájárult a határőrök magatartásához.

Az előző eseményekhez nem kapcsolódó egyéb felvetések is szerepelnek a belügyminiszter levelében, mutatva a két szervezet más területeken is megtalálható ellentéteit, illetve az akkori idők szegényes helyzetét. Kifogást emelnek a határőrség azon tevékenysége ellen, hogy razziáznak, s ennek során katonai ruházatot és felszerelést gyűjtenek be a lakosságtól. Bár erre a honvédséget jogszabály hatalmazta fel, a rendőrség a végrehajtási módot kifogásolta. Esetenként sor került települések körülzárására és a lakóházak, melléképületek szisztematikus átkutatására. Ehhez viszont már a rendőrségi értelmezés szerint a honvéd határőrségnek nem volt jogi felhatalmazása.